

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 226/2567

พนักงานอัยการจังหวัดอุดรธานี โจทก์ นาย จ. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 47, ป.วิ.อ. มาตรา 200, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีอาญาศาลพิเศษ พ.ศ. 2550 มาตรา 3, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีอาญาศาลพิเศษ พ.ศ. 2550 มาตรา 3

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยต้องคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษจำคุก 6 ปี 10 เดือน ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 3099/2559 ของศาลจังหวัดเลย จำเลยจึงเป็นผู้ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีดังกล่าวอยู่ในเรือนจำกลางอุดรธานี เรือนจำกลางอุดรธานีจึงเป็นภูมิลำเนาของจำเลยในช่วงระยะเวลาที่จำเลยถูกจำคุกในคดีดังกล่าว ไม่ใช่ที่อยู่ตามฟ้อง เมื่อศาลชั้นต้นส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยไปยังที่อยู่ของจำเลยตามฟ้อง จึงไม่ใช่ภูมิลำเนาของจำเลยตาม ป.พ.พ. มาตรา 47 ที่บัญญัติว่า ภูมิลำเนาของผู้ที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาล หรือตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายได้แก่เรือนจำ หรือทัณฑสถานที่ถูกจำคุกอยู่จนกว่าจะได้รับการปล่อยตัว ศาลชั้นต้นต้องส่งสำเนาอุทธรณ์ของโจทก์เพื่อให้จำเลยแก่ไปที่เรือนจำกลางอุดรธานี หากส่งไปยังที่อยู่ตามฟ้อง ที่ศาลอุทธรณ์พิจารณาคดีโดยมิได้มีการส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยเพื่อแก่นั้น เป็นการไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 200 ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีอาญาศาลพิเศษ พ.ศ. 2550 มาตรา 3

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติอาญาศาลพิเศษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66, 97, 100/1 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 และเพิ่มโทษจำเลยตามกฎหมาย จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีอาญาศาลพิเศษพิพากษากลับว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาศาลพิเศษ มาตรา 90, 145 วรรคสอง (2) ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 จำคุก 4 ปี และปรับ 300,000 บาท เพิ่มโทษหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92 เป็นลงโทษจำคุก 5 ปี 4 เดือน และปรับ 400,000 บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 หากต้องกักขังแทนค่าปรับให้กักขังเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า กระบวนพิจารณาของศาลอุทธรณ์เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยจำเลยฎีกาว่าไม่เคยได้รับสำเนาอุทธรณ์ของโจทก์เพราะเจ้าพนักงานส่งหมายไปที่ภูมิลำเนาของจำเลยตามฟ้อง ทั้ง ๆ ที่จำเลยถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำ ทำให้จำเลยเสียสิทธิในการทำคำแก้อุทธรณ์ตามกฎหมาย เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 198 บัญญัติว่า การยื่นอุทธรณ์ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้น มาตรา 200 บัญญัติว่า ให้ศาลส่งสำเนาอุทธรณ์ให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งแก่ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาอุทธรณ์ และ มาตรา 201 บัญญัติว่า เมื่อศาลส่งสำเนาอุทธรณ์แก่อีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้เพราะหาตัวไม่พบ หรือหลบหนี หรือจงใจไม่รับสำเนาอุทธรณ์ หรือได้รับแก้อุทธรณ์แล้ว หรือพ้นกำหนดแก้อุทธรณ์แล้ว ให้ศาลรีบส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์เพื่อทำการพิจารณาพิพากษาต่อไป เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง เมื่อวันที่

15 กุมภาพันธ์ 2564 และในวันเดียวกันศาลชั้นต้นได้ออกหมายปล่อยจำเลยโดยระบุหมายเหตุว่า "ปล่อยเฉพาะคดีนี้" โจทก์ได้ขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ ถึงวันที่ 24 พฤษภาคม 2564 คดีนี้จึงยังไม่ถึงที่สุด ฎีกลำเนาของจำเลยจึงถือตามฟ้องของโจทก์ แต่โจทก์ได้บรรยายฟ้องว่า เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 จำเลยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก 6 ปี 10 เดือน ฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 3099/2559 ของศาลจังหวัดเลย จำเลยได้รับอนุมัติพักการลงโทษโดยจะพ้นโทษในคดีดังกล่าววันที่ 24 ตุลาคม 2564 ระหว่างพักการลงโทษจำเลยกลับมกระทำความผิดอีกขอให้เพิ่มโทษ ประกอบกับหนังสือสำคัญการพักโทษ จำเลยได้พักการลงโทษเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2562 แต่จำเลยมากระทำความผิดคดีนี้เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2563 และตามหนังสือเรือนจำกลางอุดรธานี เลขที่ 3016/2564 ออกให้เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565 ว่า จำเลยถูกตัดสิทธิจำคุก 581 วัน เริ่มจำคุกตั้งแต่วันที่ 7 พฤษภาคม 2563 ตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด คดีอาญาหมายเลขแดงที่ 3099/2559 บัดนี้จำเลยได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกา (ลดโทษ ปล่อยตัว) พ.ศ. 2564 มาตรา 9, 7 ตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม 2564 ดังนั้น จำเลยจึงเป็นผู้ที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลในคดีดังกล่าวอยู่ในเรือนจำกลางอุดรธานี เรือนจำกลางอุดรธานีจึงเป็นฎีกลำเนาของจำเลยในช่วงระยะเวลาที่จำเลยถูกจำคุกในคดีดังกล่าว มีใช้ที่อยู่ตามฟ้อง เมื่อศาลชั้นต้นส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยไปที่บ้านเลขที่ 227 อันเป็นที่อยู่ของจำเลยตามฟ้อง จึงมิใช่ฎีกลำเนาของจำเลยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 47 ที่บัญญัติว่า "ฎีกลำเนาของผู้ที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลหรือตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่ เรือนจำหรือทัณฑสถานที่ถูกจำคุกอยู่ จนกว่าจะได้รับการปล่อยตัว" ดังนั้น จึงมิใช่กรณีส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยไม่ได้เพราะหาตัวไม่พบ หรือหลบหนี หรือจงใจไม่รับสำเนาอุทธรณ์ ที่ศาลชั้นต้นจะส่งสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาได้เลย โดยไม่ต้องส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยก่อนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 201 เมื่อการส่งสำเนาอุทธรณ์ไม่ได้นั้นเกิดจากความบกพร่องเนื่องจากการส่งหมายไม่ตรงตามฎีกลำเนาของจำเลยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ถือไม่ได้ว่าเป็นเพราะหาตัวจำเลยไม่พบ หรือจำเลยหลบหนี การส่งสำเนาอุทธรณ์จึงไม่ชอบด้วยมาตรา 201 ดังกล่าว ศาลชั้นต้นต้องส่งสำเนาอุทธรณ์ของโจทก์ให้จำเลยแก่ไปที่เรือนจำกลางอุดรธานีอันเป็นฎีกลำเนาของจำเลยในช่วงเวลานั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 47 หาใช้ส่งไปยังที่อยู่ของจำเลยตามคำฟ้อง แม้ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งให้ปิดหมายก็เป็นคำสั่งที่เกินเลยไม่เป็นผลให้การส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยแก่เป็นไปโดยชอบ และถือไม่ได้ว่าการส่งสำเนาอุทธรณ์ของโจทก์โดยวิธีปิดหมาย ณ ฎีกลำเนาของจำเลยเป็นเพราะหาตัวจำเลยไม่พบ หรือหลบหนี หรือจงใจไม่รับสำเนาอุทธรณ์ดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 201 ที่ศาลอุทธรณ์พิจารณาคดีโดยมิได้มีการส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยเพื่อแก่นั้น ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 200 ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาญาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3 ฎีกาของจำเลยฟังขึ้น พิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการในเรื่องส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยแก่ แล้วส่งสำนวนให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

องค์คณะ

พรหมมาศ ภูแส · กมล คำเพ็ญ · นนท์ ชัยปรกรณ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/226/2567>